

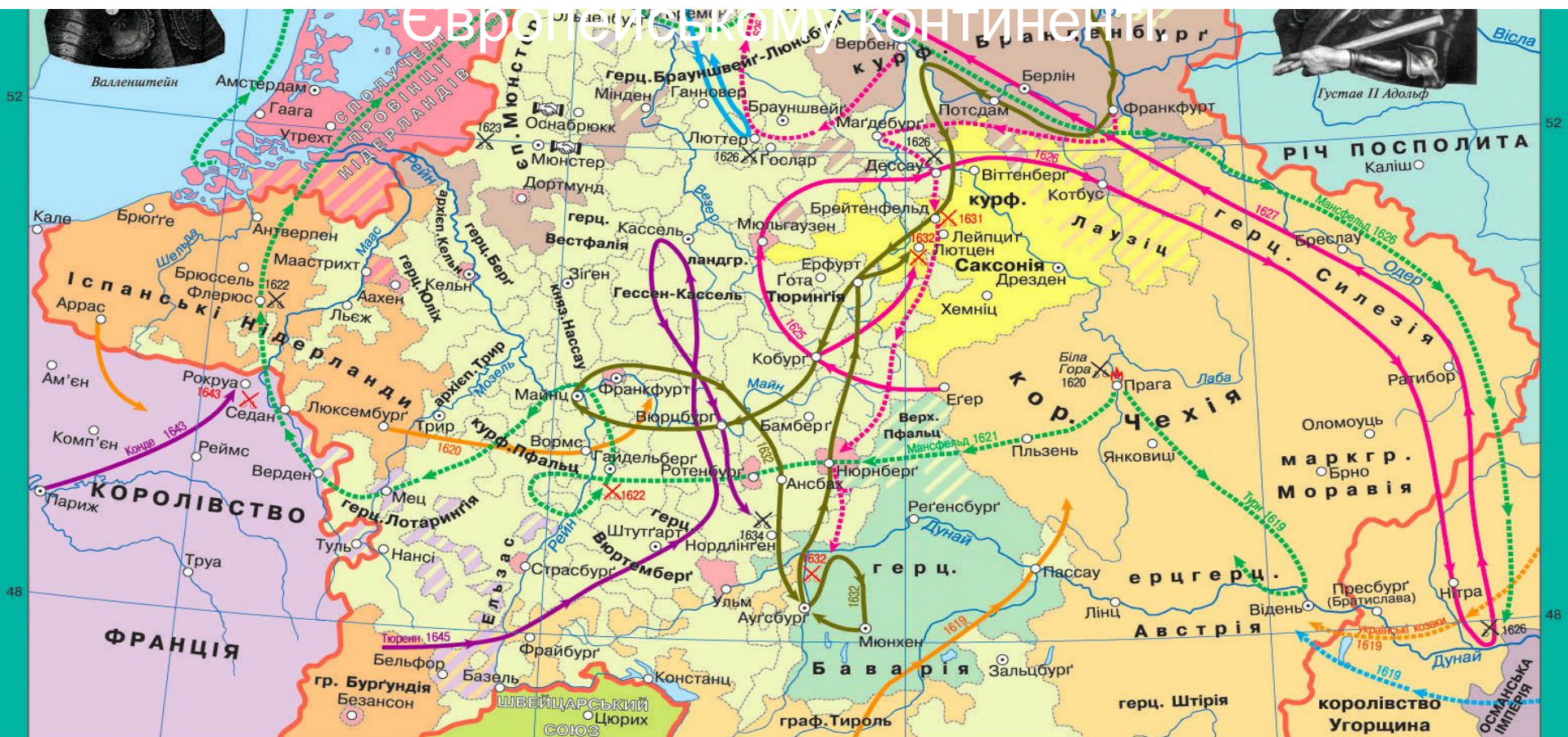
Тридцятирічна війна

Сорокіна Анна 4-А

Тридцятирічна війна — один із перших загальноєвропейських збройних конфліктів, який тривав з 23 травня 1618 по 24 жовтня 1648 року між двома угрупованнями держав: габсбурзькою і антигабсбурзькою коаліцією за домінування на

Європейському континенті

Володіння австрійських Габсбургів у 1618 р.

Володіння іспанських Габсбургів у 1618 р.

Дії ворогуючих сторін

Габсбурзька

Антигабсбурзька

Території, які за Вестфальським миром відійшли до

Війна розпочалась як релігійний конфлікт між протестантськими князівствами Священної Римської імперії і католицькою династією Габсбургів, на завершальному етапі війна втратила виключно релігійний характер.

Чесько-пфальцьський період 1618—1625

Вирішальна битва відбулася 8 листопада 1620 року на Білій горі біля Праги. Армія протестантів зазнала нищівної поразки

Результатом війни стало
упокорення Чехії: імперський
військовий трибунал стратив
понад 600 представників чеської

*Malheur des Delours infernaux et perdus
Comme fraude malheureux à cet arbre pendus*

*Montrent bien que le crime horrible et noir est puni
Et que même impunément de honte et de vengeance*

*Et que c'est le Destin des hommes vicieux à
Dégrader tout à leur digne de l'air*

Данський період 1625—1629

Угрупування держав у війні:

- держави Габсбурзького союзу
- держави Антигабсбурзької коаліції
- держави, які змінювали політичну орієнтацію протягом війни
- нейтральні держави
- Місця укладення Вестфальського миру

Держави, які в 1648 р. вийшли зі складу Священної Римської імперії:

- Об'єднані провінції Нідерландів
- Швейцарський Союз
- Держави, які внаслідок війни збільшили свою територію
- Кордони Священної Римської імперії після війни

Цифрами позначені:

1. Пруссія
2. Бранденбург
3. Саксонія
4. Баварія
5. Савойя
6. Тоскана

В 1626 р. Валленштайн завдав поразки Мансфельду при Дессау, а Тіллі розбив данців в битві при Люттері.

Як наслідок 1629 р. в Любеку було підписано мирний договір. Відповідно до нього Данія зберегла свої території, але пообіцяла не втручатись у справи імперії.

Шведський період 1630—1634

Г'устав II
Адольф Ваза—
шведський
король (з 1611) і
полководець,
син
шведського
короля Карла
IX і Христини

Альбрехт Венцель
Ойзебіус фон
Вальдштейн,
відоміший як
Валленштейн—
герцог
Фридландський та
Мекленбурзький,
князь Саганський,
генералісимус, один
з
головнокомандувачів
військ Священної
Римської Імперії під

ALBERTVS D.G.DVX FRIDLANDIAE SAC.² CAES.² MA.² CONSILIARI
BELLIC. CAMERARI, SVPREM. COLONELL, PRAGENSIS. ET
EIVSDEM MILITIAE GENERALIS

Валленштайн і Густав Адольф зійшлися в запеклій Битві при Лютцені (1632), де шведи насилу перемогли, але Густав

У березні 1633 р. Шведська імперія і німецькі протестантські князівства утворили Гейльбронську лігу.

в 1634 р. шведи й саксонці зазнали серйозної поразки в битві при Нердлінгені.

Протестанські князі й імператор почали переговори, які завершилися у 1635 році Празьким миром. За його умовами передбачалося:

Анулювання Едикту про Реституцію і повернення до Аугсбурзького миру.

Об'єднання армії імператора і армій німецьких князів в армію Священної Римської Імперії.

Заборона на утворення коаліцій між князями.

Легалізація кальвінізму.

Франко-шведський період 1635—1648

У 1635 р. Королівство Франція, прагнучи не допустити домінування Габсбургів втрутилась у війну (21 травня, була оголошена війна Іспанії). З її втручанням конфлікт остаточно втратив релігійне забарвлення, оскільки французи самі були католиками.

ТРИДЦЯТИРІЧНА ВІЙНА

- Землі протестантського більшовства
- Іспанські Габсбурги
- Австрійські Габсбурги

0 500 км

- ① 1620-1623: Гр. бранденбурзький і курфюрст Пфальцький
- ② 1625-1629: Похід данського короля Кристіана IV
- ③ 1630-1632: Похід шведського короля Густава II Адольфа
- ④ 1635: Втручання Франції проти Іспанії та імператора
1642: битва під Русселейсом
1643: Битва при Рокруа
- ⑤ 1645-1648: Французький шведський союзник Німеччини

У відповідь в 1636 р. іспано-баварська армія під командуванням принца Фердинанда Іспанського перейшла річку Сомм і увійшла в Комп'єн, а імперський генерал Матіас Галас спробував захопити Бургундію.

У 1638 р. в Східній Німеччині іспанські війська під командуванням баварського генерала Готфріда фон Гелейна атакували переважаючі сили шведської армії. Уникнувши розгрому, шведи провели важку зиму в

Померанії.

2 листопада 1642 р. у битві під Брейтенфельдом шведи розгромили імперців і зайняли Лейпциг. 19 травня 1643 р. французи під командуванням принца Конде розбили іспанські війська у битві при Рокруа.

У 1645 р. шведський
маршал Леннарт
Торстенсон розбив
імперців у битві під
Янковом біля Праги, і
Принц Конде розбив
Баварську армію в битві
при Нордлінгені

У 1648 р. Шведи і французи розбили імперсько-баварську армію у битвах під Цусмаргаузенем і при

Тільки імперські території і власне Австрія залишалися в руках Габсбургів. Після того як війська антигабсбурзької коаліції створили безпосередню загрозу Відню, Габсбурги попросили

